

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum sit virtus specialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

ur altera natura, euidenter patet, quod inclinatio nature pze-

minet omni habitu.

Ad secundum dicitur etiam cum distinctione, qd causa est dupli-

cis ordinis, quaedam ordinata immediate ad propriam operatio-

nem, vt calor ad calefaciendum: quaedam immediate ordinata ad

actionem superioris

causae, & mediantem illa ad operationem propriam. In primo

operari, vt calor ad calefaciendum: quaedam immediate ordinata ad

actionem superioris

causae, & mediantem illa ad operationem propriam. In primo

operari, vt calor ad calefaciendum: quaedam immediate ordinata ad

actionem superioris

causae, & mediantem illa ad operationem propriam. In primo

operari, vt calor ad calefaciendum: quaedam immediate ordinata ad

Et per hoc etiam patet responsio ad sextum. Nos enim doce-

mus, quod sublati impedimenti, voluntas non per habitum ius-

titutis, sed per naturalem inclinationem iam expedite ponit recti-

tudinem in electione sua, & quasi infert rectitudinem in electio-

ne participata in appetitu sensitivo, cooperante ad hoc virtute

fortitudinis, ut patet

ex dictis. Stat ergo

solidum fundamentum literae, qd virtus non vno modo dicitur,

qd fortitudo ideo virtus est, quia tollit impedimenta

rectitudinis rationis: quonia hoc est pra-

ceptum & immediatum suum officium, & in hoc suo officio

continetur reliquum, quod sibi conuenit, scilicet moderari

passiones: quoniam ipsa est in appetitu sensitivo non abso-

Lib. 1. c. 39. in princ. tom. 1.

Lib. 2. cap. 4. tom. 5.

Lib. 22. Moral. cap. 1. 2. medio.

1. 2. q. 61. artic. 3. & 4. & q. 66. art. 1.

Lib. 2. cap. 4.

Lib. de Inuentione in fol. 3. ante fin. libri.

fit specialis virtus. Dicitur enim Sap. 8. quod sapientia sobrietatem

& prudentiam docet, iustitiam, & virtute, & ponitur ibi virtus p for-

titudine. Cu ergo nomen virtutis sit commune omnibus, videtur qd

fortitudo sit generalis virtus.

¶ 2 Prax. Ambr. * dicit in primo de offic. Non mediocri animi est

fortitudo, quae sola defendit ornamenta virtutum omnium, & iudicia

custodit, & quae inexpugnabili prelio aduersus omnia vitia decer-

tat, inuisita ad labores, fortis ad pericula, rigidior aduersus voluptates,

avaritiam fugat tanquam labem quandam, quae virtute effeminet,

& idem postea subdit de alijs virtijs: hoc autem non potest conuenire

alicui specialis virtuti, ergo fortitudo est generalis virtus.

¶ 3 Prax. Nomen fortitudinis a firmitate sumptum esse videtur: sed firmiter se habere, pertinet ad

omnem virtutem, vt dicitur * in 2. Ethicorum, quae fortitudo est

virtus generalis.

SED CONTRA est, quod 22. Moral. ¶ Greg. connumerat eam

alijs virtutibus.

RESPOND. Dicendum, quod sicut supra dictum est, nomen for-

titudinis dupliciter accipi potest. Vno modo, secundum quod abso-

lute importat quandam animi firmitatem: & fm hoc est generalis

virtus, vel potius conditio cuiuslibet virtutis, quia sicut Philos. di-

cit in * 2. Ethic. ad virtutem requiritur firmiter & immobiliter ope-

rari. Alio modo, potest accipi fortitudo fm quod importat firmitatem

animi in sustinendis, & repellendis his, in quibus maxime difficile est

firmitatem habere, s. in aliquibus periculis grauibus. Vnde Tullius dicit * in sua Rhet. quod fortitudo

est considerata periculorum susceptio, & laborum permissio: & sic for-

titudo ponitur specialis virtus, vt pote materia determinata habes.

nes, ideo merito, & vere dictum est, qd tollit impedimenta a delectabili

pronementia. Nihil ergo obstat veritati huius literae, si etiam secundario

impedimenta a tristabili tollat. Secundo dicitur, quod perseverantia non est

virtus, sed imperfectam quid in genere virtutis, ut inferius patebit: aliudque est de ea, & aliud

de temperantia iudicium, quoniam illius prima materia est tristitia: istius vero

principalis materia est delectatio.

¶ In eodem 1. art. in responsione ad secundum, dubium occurrit circa hoc, qd

contra vere fortes distinguuntur exercentes fortitudinis actum, puta,

pugnare propter damnum vitandum vituperij, afflictionis, aut damni: & est ratio dubij, quia istae sunt causae iusti belli.

& per hoc pugnando pro his, vere fortitudinis actus exercentur. ¶ Ad hoc dicitur, qd cu finis virtutis non sit aliquid inferius ipsa vir-

Secunda Secunda S. Thomae. O O 3 tute,

